

**"TASDIQLAYMAN"
"NEO INSURANCE CORP" AJ
Bosh direktori**

_____ **X.Sh. Xidoyatov**
2025-yil 28-fevral

2025 yil 28 fevraldagi
___-sonli Buyrug'iga
___-ilova

**"NEO KIDS" IXTIYORIY TIBBIY
SUG'URTA QOIDASI****1-BO'LIM. UMUMIY SHARTLAR**

1.1. Ushbu "NEO KIDS" ixtiyoriy tibbiy sug'urtalash qoidalarini (bundan buyon - Sug'urtalash qoidalarini) O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq ishlab chiqilgan hamda "NEO INSURANCE CORP" AJ Sug'urta kompaniyasida (bundan buyon - Sug'urtalovchi) tasdiqlangan "Baxtsiz hodisalardan sug'urtalash" (1-klass) va "Kasallik holatidan sug'urtalash" (2-klass) qoidalarini asosida tayyorlangan.

1.2. Ushbu Sug'urta qoidalariga ko'ra:

- O'zbekiston Respublikasi rezidentlari - muomalaga layoqatli jismoniy shaxslar yoki huquqiy layoqatli yuridik shaxslar (bundan buyon matnda Sug'urta qildiruvchi deb ataladi) sug'urta qildiruvchilar bo'lishi mumkin, shuningdek O'zbekiston Respublikasi rezidentlari - doimiy yashash joyidan ko'chish yoki doimiy yashash joyini o'zgartirish hollaridan tashqari har qanday sababga ko'ra doimiy yashash joyi doirasidan tashqariga chiqayotgan jismoniy shaxslar (bundan buyon matnda Sug'urtalangan shaxs deb ataladi) sug'urtalangan shaxslar bo'lishi mumkin;

- sug'urta shartnomasi Sug'urtalovchi va Sug'urta qildiruvchi o'rtasida sug'urta mukofoti to'langandan so'ng va Sug'urta qildiruvchiga Polis topshirilishi orqali tuziladi. Polis Sug'urtalovchi tomonidan bir tomonlama elektron shaklda rasmiylashtiriladi.

2-BO'LIM. TA'RIFLAR

2.1. Sug'urta qildiruvchi - sug'urta mukofotini to'lagan va Sug'urtalovchi bilan aniq sug'urta munosabatlariga kirgan yuridik shaxs.

2.2. Sug'urta polisi - sug'urtalovchining majburiyatlari kuchga kirganligini tasdiqlovchi va sug'urta mukofoti to'langanidan keyin sug'urta qildiruvchiga beriladigan hujjat.

2.3. Sug'urta summasi - sug'urta qildiruvchi va sug'urtalovchi o'rtasidagi kelishuvda belgilangan pul mablag'lari summasi bo'lib, u sug'urtalovchi majburiyatlarining cheklangan hajmini ifodalaydi.

2.4. Sug'urta mukofoti - Sug'urta qildiruvchi ushbu Qoidada belgilangan tartibda va shartlarda Sug'urtalovchiga to'lashi shart bo'lgan sug'urta to'lovi.

2.5. Shaxsiy sug'urta summasi - sug'urta qildiruvchi va sug'urtalovchi o'rtasida kelishilgan pul mablag'lari summasi bo'lib, uning doirasida sug'urtalovchi alohida olingan sug'urtalangan shaxsga nisbatan sug'urta to'lovini amalga oshirish majburiyatini oladi.

2.6. Sug'urtalangan shaxs - sog'lig'i bilan bog'liq mulkiy manfaatlari sug'urta ob'yekti hisoblangan 5 yoshdan 16 yoshgacha bo'lgan jismoniy shaxs. Sug'urtalangan shaxslar ro'yxati ushbu Qoidalarining 2-ilovasida keltiriladi.

2.7. Naf oluvchi - sug'urtalangan shaxsning ota-onalaridan biri yoki uning vasiysi hisoblanadi.

2.8. Baxtsiz hodisa - sug'urtalangan shaxsning xohish-irodasidan qat'i nazar, to'satdan va qisqa muddatda sodir bo'ladigan, inson organizmiga tashqi ta'sir ko'rsatuvchi hamda sug'urtalangan shaxsning jarohatlanishi va/yoki sog'lig'ining boshqacha tarzda buzilishiga yoxud uning vafot etishiga olib keladigan voqea.

2.9. "Sog'liqning boshqa buzilishlari" tushunchasi quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- a) kuyish, portlash, chaqmoq urishi yoki elektr toki ta'siridan yuzaga kelgan tan jarohatlari;
- b) kimyoviy moddalar (sanoat yoki maishiy) bilan zaharlanish va/yoki nafas olish yoki zaharli va/yoki kuydiruvchi moddalar, bug'lar yoki gazlar bilan aloqada bo'lish natijasida yuzaga kelgan kuyishlar;
- v) sovuq urishi, cho'kib ketish, jinoyatchilar yoki hayvonlarning hujumi, quyosh urishi, nafas yo'llariga tasodifan yot jismning tushishi, zaharli o'simliklardan tasodifan o'tkir zaharlanish, shuningdek harakat paytida, transport vositalari yoki ularning halokati paytida, mashinalar, mexanizmlar va har xil turdagi asbob-uskunalaridan foydalanishda olingan jarohatlar.

2.10. Sug'urta hodisasi - ushbu Qoidada nazarda tutilgan, sug'urta davrida va Geografik zonada sodir bo'lgan, sug'urtalovchining sug'urtalangan shaxsga (naf oluvchiga) sug'urta to'lovini amalga oshirish majburiyati yuzaga keladigan haqiqatda sodir bo'lgan hodisa.

2.11. Yuqumli kasallik - inson organizmiga toksik ta'sir ko'rsatuvchi patogen mikroorganizmlarning kirib kelishi (zararlanishi) natijasida kelib chiqqan va sug'urta qildiruvchining fiziologik funksiyalari hamda normal hayot faoliyati buzilishiga olib kelgan kasallik.

2.12. Sug'urta davri - sug'urta polisida ko'rsatilgan vaqt davri bo'lib, sug'urtalovchi sug'urta qoplamasini taqdim etadi (sutkasiga 24 soat).

3-BO'LIM. SUG'URTA HODISASI

3.1. Sug'urta qildirilgan shaxsning sug'urta muddati davomida sog'lig'iga zarar yetkazilishiga (jarohatlar yoki sog'lig'ining boshqacha tarzda buzilishiga) olib kelgan baxtsiz hodisasi.

3.1.1. Baxtsiz hodisalarga o'tkir, surunkali va irsiy kasalliklarning har qanday shakllari (shu jumladan, infarkt, insult va irsiy patologiya yoki kasallik rivojlanishi natijasida yuzaga kelgan patologiya tufayli organlarning boshqa to'satdan shikastlanishi), anafilaktik shok, shuningdek yuqumli kasalliklar, oziq-ovqat toksikoinfeksiyasi (salmonellez, dizenteriya va boshqalar) kirmaydi.

3.2. Sug'urta qildirilgan shaxsning sug'urta amal qilish davrida birinchi marta yuzaga kelgan yuqumli kasalligi va quyidagi kasalliklar tashxisi qo'yilganligi:

1. Botulizm;
2. Qizilcha;
3. Birinchi marta aniqlangan brutsellyoz;
5. Difteriya;
6. Meningokokk infeksiyasi;
7. Stolbnyak;
8. Kana virusi ensefaliti;
9. Suvchechak;
10. Qizamiq;
11. Virusli gepatit:
 - a) A tipdagi virusli gepatit;
 - b) V tipdagi virusli gepatit;
 - v) virusli gepatit sifatida aniqlashtirilgan gepatitlarning boshqa turlari;
11. Virusli gepatit:
 - a) A tipdagi virusli gepatit;
 - b) V tipdagi virusli gepatit;
 - v) virusli gepatit sifatida aniqlashtirilgan gepatitlarning boshqa turlari;
12. Quturish;
13. Qorin tifi;
14. Epidemik parotit (cho'chqa kasalligi);
15. Kuydirgi, vabo, vabo;
16. Skarlatina;
17. Ko'kyo'tal;
18. O'tkir poliomyelit;
19. Koronavirus COVID 19

3.2.1. Quyidagilar sug'urta hodisalari hisoblanmaydi:

- yuqorida ko'rsatib o'tilgan yuqumli kasalliklardan boshqa barcha turdagi kasalliklar, shu jumladan OIV infeksiyasi, OITS, har qanday tanosil kasalliklari, shuningdek oziq-ovqat mahsulotlari yoki dori preparatlarini iste'mol qilish paytida yuzaga kelgan sog'liqning buzilishi;

3.3. 3.1-bandda ko'rsatilgan hodisalar. -3.2. agar ular sug'urta polisi (sug'urta shartnomasi) da amal qilgan davrda mavjud bo'lgan va tegishli organlar tomonidan qonunda belgilangan tartibda berilgan hujjatlar bilan tasdiqlangan bo'lsa, sug'urta sug'urtasi deb e'tirof etiladi.

4-BO'LIM. SUG'URTA SUMMASI VA SUG'URTA MUKOFOTI

4.1. Bir sug'urtalangan shaxsga to'g'ri keladigan shaxsiy sug'urta summasi sug'urta polisi (sug'urta shartnomasida) ko'rsatilgan.

4.2. Bitta sug'urtalangan shaxsga shaxsiy sug'urta mukofoti sug'urta polisi (sug'urta shartnomasida) ko'rsatilgan.

4.3. Sug'urtalovchining Sug'urta polisi bo'yicha majburiyatlari tegishli sug'urta mukofoti Sug'urtalovchining hisob raqamiga o'tkazilgan paytdan boshlab keyingi kalendar kuni kuchga kiradi va sug'urta polisida ko'rsatilgan sug'urta shartnomasining amalda to'langan davri mobaynida amal qiladi.

5-BO'LIM. SUG'URTA POLISI (SUG'URTA SHARTNOMASI) AMAL QILISH MUDDATI

5.1. Ushbu sug'urta polisi (Sug'urta shartnomasi) sug'urta polisi rasmiylashtirilib (Tomonlar sug'urta shartnomasini imzolagan) bo'lgan paytdan boshlab kuchga kiradi va 12 (o'n ikki) kalendar oyi davomida amal qiladi.

5.2. Sug'urta davri Umumiy sug'urta mukofoti (qo'shimcha sug'urta mukofoti) to'langan kundan keyingi kun soat 00:00 dan boshlanadi va sug'urta polisida ko'rsatilgan sug'urta davri tugaydigan sanagacha amal qiladi.

6-BO‘LIM. TOMONLARNING HUQUQ VA MAJBURIYATLARI

- 6.1. Sug‘urta qildiruvchi quyidagi huquqlarga ega:
- a) Sug‘urtalovchi bilan kelishgan holda ushbu Qoidaga o‘zgartirish va qo‘shimchalar kiritish;
 - b) so‘rov bo‘yicha sug‘urta masalalari bo‘yicha Sug‘urtalovchining maslahatlarini olish;
 - v) sug‘urta hodisasi yuz berganda sug‘urtalovchi tomonidan ushbu Qoida bo‘yicha qabul qilingan majburiyatlarning bajarilishini talab qilish.
- 6.2. Sug‘urta qildiruvchi:
- a) ushbu Qoidada shartlashilgan sug‘urta mukofotini o‘z vaqtida to‘lash;
- 6.3. Sug‘urtalovchi quyidagi huquqlarga ega:
- a) Foyda oluvchi tomonidan ma‘lum qilingan axborotni, shuningdek sug‘urta qildiruvchi va Foyda oluvchi tomonidan ushbu Qoida talablari va shartlari bajarilganligini tekshirish;
 - b) agar Foyda oluvchi:
 - Sug‘urtalangan shaxsning baxtsiz hodisa yoki ushbu Qoidada qayd etilgan kasallik bilan kasallanish holati to‘g‘risida Sug‘urtalovchini o‘z vaqtida xabardor qilmagan bo‘lsa;
 - sodir bo‘lgan hodisani sug‘urtachi deb e‘tirof etish uchun, shuningdek bunday hodisaning kasallik bilan sababiy bog‘liqligini aniqlash uchun zarur bo‘lgan hujjatlar va ma‘lumotlarni taqdim etmagan yoki soxta dalillar va ma‘lumotlarni taqdim etgan bo‘lsa.
- 6.4. Sug‘urtalovchi quyidagilarga majbur:
- a) naf oluvchini sug‘urta shartlari bilan tanishtirishi;
 - b) sug‘urta hodisasi yuz berganda ushbu Qoidada ko‘rsatilgan miqdorda va muddatlarda sug‘urta to‘lovini amalga oshirish;

7-BO‘LIM. DA‘VONI KO‘RIB CHIQISH TARTIBI

- 7.1. Sug‘urta hodisasi alomatlariga ega bo‘lgan hodisa yuz berganda Sug‘urta qildiruvchi/naf oluvchi:
- a) sug‘urta hodisasi alomatlariga ega bo‘lgan hodisa yuz bergan paytdan e‘tiboran 30 (o‘ttiz) kundan kechiktirmay, imkon qadar tez sug‘urtalovchiga ushbu hodisaning yuzaga kelishiga ta‘sir ko‘rsatgan sabablar va holatlarni ko‘rsatgan holda yozma ariza yuborish;
 - b) sug‘urtalovchi tomonidan ushbu Qoidaning 7.3-bandida ko‘rsatilgan hujjatlar noxolis sabablarga ko‘ra 3 (uch) kalendar oy mobaynida taqdim etilmagan taqdirda, Sug‘urtalovchi sodir bo‘lgan hodisani sug‘urta hodisasi deb tan olmaslikka va sug‘urta ta‘minotini to‘lashni rad etishga haqli.
- 7.2. Sug‘urta to‘lovi sug‘urtalovchi tomonidan sug‘urta qildiruvchi/naf oluvchining ushbu Qoidaning 7.3-bandida ko‘rsatilgan tasdiqlovchi hujjatlar ilova qilingan yozma shaklda tuzilgan va sug‘urta hodisasi to‘g‘risidagi dalolatnomaning sug‘urtalovchi tomonidan belgilangan shakli asosida amalga oshiriladi.
- 7.3. Arizaga quyidagi hujjatlar ilova qilinadi:
- Sug‘urta polisining nusxasi;
 - statsionar bemorning tibbiy kartasidan ko‘chirmaning (chirib olingan epikrizning) asl nusxasi (ariza berilgan hodisa bo‘yicha birlamchi murojaat qilingan sanadan boshlab) va/yoki statsionar bemorning davolash muassasasi tomonidan tasdiqlangan tibbiy kartasining nusxasi (ariza berilgan hodisa bo‘yicha birlamchi murojaat qilingan sanadan boshlab). Ambulatoriyada davolanishda - bemorning ambulatoriya tibbiy kartasidan ko‘chirmaning asl nusxasi (ariza qilingan hodisa bo‘yicha birlamchi murojaat qilingan sanadan boshlab) va/yoki sug‘urtalangan shaxsning ambulatoriya tibbiy kartasining davolash muassasasi tomonidan tasdiqlangan nusxasi (ariza qilingan hodisa bo‘yicha birlamchi murojaat qilingan sanadan boshlab). Tibbiy karta nusxasi tibbiyot muassasasining mansabdor shaxsi (ushbu vakolatlarni tasdiqlovchi hujjatlar ilova qilingan holda) va tibbiyot muassasasining muhri bilan tasdiqlangan bo‘lishi kerak;
 - baxtsiz hodisa natijasida sug‘urtalangan shaxs vafot etgan taqdirda o‘limning aniqlangan sababi ko‘rsatilgan holda o‘lim to‘g‘risidagi guvohnomaning asl nusxasi va nusxasi;
 - o‘lim sababini aniqlash uchun sug‘urtalovchining so‘roviga ko‘ra, sud-kimyoviy, sud-biologik, gistologik tekshiruvlar natijalari bilan tasdiqlangan sud-tibbiy ekspertiza dalolatnomasining mansabdor shaxs va IIV/prokuraturaning muhri bilan tasdiqlangan nusxasi yoki davolash muassasasining muhri bilan patologoanatomik yorib ko‘rish bayonnomasining nusxasi;
 - sug‘urtalangan shaxs baxtsiz hodisa natijasida jismoniy jarohat olgan (shikastlangan) taqdirda rentgen tasvirlari (sinishlarda);
- 7.4. Belgilarga ega bo‘lgan hodisaning sabablari va holatlarini ko‘rsatuvchi hujjatlar asosida sug‘urta hodisasini sug‘urta hodisasi deb e‘tirof etish yoki e‘tirof etmaslik to‘g‘risida sug‘urtalovchi tomonidan qaror chiqariladi. Sug‘urtalovchi tomonidan sug‘urta hodisasi e‘tirof etilgan taqdirda, tomonlar sug‘urta hodisasi to‘g‘risida dalolatnoma tuzadilar va imzolaydilar, unda tegishli sug‘urta ta‘minoti summasi belgilanadi.
- 7.5. Sug‘urtalovchi tomonidan sug‘urta ta‘minotini to‘lashni rad etish to‘g‘risida qaror qabul qilingan taqdirda, u barcha hujjatlar taqdim etilganidan keyin 15 (o‘n besh) kundan kechikmay sug‘urta qildiruvchiga/naf oluvchiga xabar qilinishi va rad etish sabablarining asoslantirilgan asoslanishini o‘z ichiga olishi kerak.
- 7.6. Agar sug‘urta hodisasi yuz berganligi fakti bo‘yicha jinoyat ishi, fuqarolik ish yurituvi yoki ma‘muriy jazo qo‘llash to‘g‘risidagi ish qo‘zg‘atilgan bo‘lsa, Sug‘urtalovchi tegishli summalarni to‘lash to‘g‘risidagi masalani hal etishni vakolatli organlar tomonidan tegishli qaror qabul qilingunga qadar kechiktirish huquqiga ega.
- 7.7. Sug‘urta hodisasi sodir bo‘lganligining isboti sug‘urta qildiruvchi/naf oluvchi zimmasida bo‘ladi.

8-BO‘LIM. SUG‘URTA TO‘LOVINI AMALGA OSHIRISH TARTIBI

8.1. Sug‘urta hodisasi yuz berganda to‘lovlar miqdori:

8.1.1. Sug‘urtalangan shaxs baxtsiz hodisa natijasida vafot etgan taqdirda - Shaxsiy sug‘urta summasining 100 foizi;

8.1.2. Sug‘urtalangan shaxs baxtsiz hodisa natijasida jismoniy jarohat olgan (shikastlangan) taqdirda - "Sug‘urta to‘lovlari jadvali" bo‘yicha (ushbu Qoidaning 3-ilovasi) Shaxsiy sug‘urta summasidan foiz hisobida aniqlanadigan miqdorda.

Agar hayot yoki sog‘liqqa zarar yetkazilganligini tasdiqlovchi hujjatlarda ko‘rsatilgan zararining xususiyati Sug‘urta to‘lovlari jadvalida keltirilmagan bo‘lsa, sug‘urtalovchining shifokor-eksperti zararining xususiyati sug‘urta to‘lovlari jadvalida keltirilgan u yoki bu zararga muvofiqligini aniqlaydi. Shikastlanish xarakterining Sug‘urta to‘lovlari jadvalida keltirilgan u yoki bu shikastlanishga muvofiqligini aniqlashda shikastlanishning eng mos keladigan xarakteri tanlanadi.

8.2. Ushbu Qoidalarining 3.2-bandida ko‘rsatilgan yuqumli kasalliklar bilan bog‘liq sug‘urta to‘lovi miqdori Shaxsiy sug‘urta summasidan foizlarda quyidagi miqdorda amalga oshiriladi:

1. Botulizm - 100%;
2. Qizilcha - 30%;
3. Birinchi marta aniqlangan brutsellyoz - 80%;
4. Difteriya - 70%;
5. Meningokokk infeksiyasi - 80%;
6. Stolbnyak - 100%;
7. Kana virusi ensefaliti - 100%;
8. Shamol chechagi 20%;
9. Qizamiq 60%;
10. Virusli gepatit:
 - a) A tipdagi virusli gepatit - 30%;
 - b) V tipdagi virusli gepatit - 50%;
 - v) virusli gepatit sifatida aniqlashtirilgan gepatitlarning boshqa turlari - 60%
11. Quturish - 100%;
12. Qorin tifi - 30%;
13. Epidemik parotit (cho‘chqa) 50%;
14. Kuydirgi, o‘lat, vabo - 100%;
15. Skarlantina - 50%;
16. Ko‘kyo‘tal - 50%;
17. O‘tkir poliomiyelit - 100%;
18. Koronavirus COVID-20%

8.3. Sug‘urta qilish davrida ayni bir sug‘urtalangan shaxs bilan sodir bo‘lgan bir yoki bir nechta sug‘urta hodisalari bo‘yicha sug‘urtalovchi tomonidan amalga oshirilgan sug‘urta to‘lovlarining umumiy summasi sug‘urtalovchi uchun belgilangan sug‘urta summasidan ortiq bo‘lishi mumkin emas.

9-BO‘LIM. SUGURTA POLISI (SUG‘URTA SHARTNOMASINI) BEKOR QILISH

9.1. Sugurta polisi (sug‘urta shartnomasini) amal qilishi quyidagi hollarda tugatiladi:

- a) Sug‘urta davrining tugashi;
- b) Sug‘urtalovchi tomonidan sug‘urta qildiruvchi/sug‘urtalangan shaxs oldidagi majburiyatlarning to‘liq hajmda bajarilishi;
- v) Tomonlardan biri sugurta polisi (sug‘urta shartnomasini) majburiyatlarini jiddiy ravishda buzgan taqdirda, ikkinchi Tomonning tashabbusi bilan shartnoma muddatidan oldin bekor qilinishi mumkin. Bunda, shartnomani muddatidan oldin bekor qilishni taklif etayotgan Tomon, mo‘ljallangan bekor qilish sanasidan kamida 30 (o‘ttiz) kalendar kun oldin boshqa Tomonga bunday bekor qilishning sabablarini ko‘rsatgan holda yozma xabarnoma yuborishi shart;;
- g) ushbu sugurta polisi (sug‘urta shartnomasini) Tomonlarning kelishuviga ko‘ra muddatidan oldin bekor qilinganda;
- d) sudning qaroriga ko‘ra sugurta polisi (sug‘urta shartnomasini) haqiqiy emas deb topilganda;
- e) sug‘urtalovchidan litsenziya chaqirib olingan/bekor qilingan/bekor qilingan taqdirda, bunda Sug‘urtalovchi sug‘urta davri uchun ishlab topilmagan sug‘urta mukofotini litsenziya chaqirib olingan/bekor qilingan/bekor qilingan kundan boshlab qaytarish majburiyatini oladi;
- j) ushbu Qoidada va O‘zbekiston qonunchiligida nazarda tutilgan boshqa hollarda.

10-BO‘LIM. TOMONLARNING JAVOBGARLIGI

10.1. Tomonlar ushbu Qoida bo‘yicha o‘z zimmalariga olgan majburiyatlarni bajarmaganliklari yoki lozim darajada bajarmaganliklari uchun Tomonlar O‘zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligiga muvofiq javob beradilar.

10.2. Tomonlar, agar ushbu Qoida bo‘yicha o‘z majburiyatlarini bajarmaslik yengib bo‘lmas kuch (fors-major) holatlari tufayli yuzaga kelgan bo‘lsa, javobgarlikdan ozod qilinadilar. Yengib bo‘lmaydigan kuch holatlari ta‘siriga

uchragan tomon ikkinchi tomonni mazkur holatlar yuzaga kelganligi va ularning amal qilish muddati ehtimol tutilganligi to‘g‘risida darhol xabardor qilishi shart.

11-BO‘LIM. NIZOLARNI HAL ETISH TARTIBI

11.1. Ushbu Qoidada nazarda tutilgan yoki u bilan bog‘liq masalalar bo‘yicha nizolar, talablar yoki kelishmovchiliklar yuzaga kelgan taqdirda, tomonlar ularni muzokaralar yo‘li bilan hal etish choralari ko‘radilar.

11.2. Ushbu Qoidadan yoki u bilan bog‘liq holda yuzaga keladigan, shu jumladan uning bajarilishiga, buzilishiga, tugatilishiga yoki haqiqiy emasligiga taalluqli nizolar, kelishmovchiliklar yoki talablarni muzokaralar yo‘li bilan hal etishning imkoni bo‘lmaganda, ular O‘zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligiga muvofiq sug‘urta qildiruvchi joylashgan joydagi sudga hal etilishi kerak

12-BO‘LIM. MAXFIYLIK

12.1. Tomonlar O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq tijorat sirini tashkil eta olmaydigan ma‘lumotlardan tashqari, Qoidaning mazmuni, shuningdek, Tomonlar tomonidan sug‘urta polisi (sug‘urta shartnomasi) munosabati bilan bir-birlariga topshirilgan barcha hujjatlar maxfiy hisoblanishi va boshqa Tomonning yozma rozilgisiz oshkor etilmaydigan Tomonlarning tijorat sirlariga taalluqli bo‘lishiga kelishadilar.

12.2. Maxfiylikni saqlash bo‘yicha majburiyatlar ushbu sug‘urta polisi (sug‘urta shartnomasi) amal qilish muddati tugaganidan yoki u muddatidan oldin bekor qilinganidan keyin ham keyingi 3 (uch) yil davomida o‘z kuchini saqlab qoladi.

12.3. Axborotning maxfiyligi to‘g‘risidagi shartni buzganlik uchun bunday buzilishga yo‘l qo‘ygan Tomon boshqa Tomonga yetkazilgan zarar uchun to‘liq kompensatsiya to‘lash tarzida javobgar bo‘ladi. Ushbu shartlar Tomonlardan biri qayta tashkil etilganda - uning huquqiy vorislari uchun, Tomonlardan biri tugatilganda - boshqa Tomon uchun ham amal qiladi. Har bir Tomonning boshqa Tomonning maxfiy axborotini himoya qilish usullari ushbu Tomonning o‘z maxfiy axborotini himoya qilish usullaridan kam emas. Tomonlardan hech biri boshqa Tomonning maxfiy axborotini har qanday uchinchi tomonga berishga yoki boshqa Tomonning maxfiy axboroti bilan har qanday uchinchi tomonni boshqa Tomonning yozma rozilgisiz tanishtirishga haqli emas.

12.4. Sug‘urtalovchi O‘zbekiston Respublikasining shaxsga doir ma‘lumotlarni himoya qilish to‘g‘risidagi qonun hujjatlarining barcha talablarini bajarish majburiyatini oladi.

13-BO‘LIM. YAKUNIY SHARTLAR

13.1. Tomonlardan hech biri boshqa Tomonning yozma rozilgisiz ushbu Qoida bo‘yicha o‘z huquq va majburiyatlarini uchinchi tomonga o‘tkazishga haqli emas.

13.2. Tomonlarning yuridik va bank rekvizitlari o‘zgargan taqdirda, Tomon 5 (besh) kalendar kun ichida bu haqda boshqa Tomonni xabardor qilishi shart. Aks holda Tomonning avvalgi rekvizitlar bo‘yicha majburiyatlarni bajarishi Qoida bo‘yicha majburiyatlarni lozim darajada bajarish deb hisoblanadi.

13.3. Ushbu Qoida nazarda tutilmagan hollarda bunday munosabatlarni tartibga soluvchi amaldagi qonunchilik normalari qo‘llaniladi.

**“NEO KIDS” ixtiyoriy tibbiy sug‘urta Qoidasiga
1-ILOVA**

NEO Kids sug‘urta dasturi		
Xavflar ro‘yxati	Sug‘urta kompaniyasi nima to‘laydi	Sug‘urta summasi
Baxtsiz hodisalar	Sug‘urtalangan shaxs baxtsiz hodisa natijasida jismoniy jarohat olgan (mayib bo‘lgan) taqdirda - "Sug‘urta to‘lovlari jadvali" asosida Shaxsiy sug‘urta summasidan foiz hisobida aniqlanadigan miqdorda	5 000 000 so‘m
Yuqumli kasalliklar	Sug‘urtalangan shaxs yuqumli kasallikka chalingan taqdirda - Sug‘urta qoidalarida belgilangan Shaxsiy sug‘urta summasidan foiz hisobida aniqlanadigan miqdorda	5 000 000 so‘m
Tez va shoshilinch tibbiy yordam	shoshilinch davolash muolajalari;	qo‘shilgan
Sug‘urtalangan shaxsga to‘lanadigan sug‘urta mukofoti		50 000 so‘m

«NEO Kids sport» sug‘urta dasturi		
Xavflar ro‘yxati	Sug‘urta kompaniyasi nima to‘laydi	Sug‘urta summasi
Sport mashg‘ulotlari va musobaqalardagi baxtsiz hodisalar	Sug‘urtalangan shaxs baxtsiz hodisa natijasida jismoniy jarohat (tan jarohati) olgan holda - to‘lov miqdori "Sug‘urta to‘lovlari jadvali"ga asosan Shaxsiy sug‘urta summasining foizida aniqlanadi	5 000 000 so‘m
Baxtsiz hodisa sababli jarrohlik amaliyoti	Sug‘urtalangan shaxsga baxtsiz hodisa tufayli jarrohlik amaliyotini o‘tkazish - "Jarrohlik amaliyotlari uchun sug‘urta to‘lovlari jadvali"ga muvofiq Shaxsiy sug‘urta summasidan foiz hisobida belgilanadigan miqdorda	5 000 000 so‘m
Reabilitatsion-tiklash davolash usuli	- sohaga oid mutaxassislarning maslahati: travmatolog, nevrolog, davolash jismoniy tarbiyasi shifokori, fizioterapevt, terapevt - davolash jismoniy tarbiyasi - fizioterapevtik davolash	1 000 000 so‘m
Sug‘urtalangan shaxsga to‘lanadigan sug‘urta mukofoti		100 000 so‘m

**“NEO KIDS” ixtiyoriy tibbiy sug‘urta qoidasiga
2-ILOVA**

__-sonli ARIZA-ANKETA

1-QISM. UMUMIY MA’LUMOTLAR

1.	Sug‘urta qildiruvchi:	
2.	Sug‘urta muddati:	«__» _____ 20__ y. dan «__» _____ 20__ y. gacha (ikkala sana ham shu jumladan)

2-QISM. SUG‘URTALANGAN SHAXSLAR RO‘YXATI

№	F.I.Sh.	Tug‘ilgan sana	Shaxsiy sug‘urta summasi (so‘m)	Shaxsiy sug‘urta mukofoti (so‘m)
1.	2.	3.	6.	7.
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				

**“NEO KIDS” ixtiyoriy tibbiy sug‘urta qoidasiga
3-ILOVA**

**Sug‘urtalangan shaxslarning hayotiga
yoki sog‘lig‘iga yetkazilgan zararni qoplash bo‘yicha to‘lovlar
JADVALI**

Modda	Shikastlanish xususiyati	Qoplanadigan zararning miqdori, %
	MARKAZIY VA PERIFERIK ASAB TIZIMI	
1.	Bosh suyagi sinishi:	
	a) gumbaz suyaklarining tashqi plastinkasi	5
	b) gumbaz	15
	v) asoslar	20
	g) jamlanma va asoslar	25
	d) ochiq sinishlarda qo‘shimcha ravishda to‘lanadi	5
2.	Bosh chanog‘i ichi travmatik gematomalari:	
	a) epidural gematoma	20
	b) subdural gematoma	25
	g) subaraxnoidal	15
3.	Bosh miya moddasining parchalanishi	50
4.	Bosh miya jarohati	10
5.	Bosh miya chayqalishi	5
	Izoh: 1. Agar bosh miya jarohati tufayli bosh chanog‘i trepanatsiyasi o‘tkazilgan bo‘lsa, 10% miqdorida qo‘shimcha sug‘urta to‘lovini to‘lanadi. 2. Agar bosh miya jarohati natijasida 1 - 5-moddalarda sanab o‘tilgan jarohatlar kelib chiqsa, sug‘urta to‘lovini ularning har birini hisobga olgan holda jamlash yo‘li bilan to‘lanadi.	
6.	Neyrotrop zaharlar bilan tasodifiy o‘tkir zaharlanish, kana yoki emlashdan keyingi ensefalit (ensefalomiyelit), stasionar davolanishda elektr toki, atmosfera elektr energiyasi bilan zararlanish, qoqshol:	
	a) 7 kungacha	5
	b) 21 kungacha	10
	v) 30 kungacha	15
	g) 30 kundan ortiq	25
7.	Har qanday darajadagi orqa miya, shuningdek, ot dumining shikastlanishi:	
	a) silkinish	5
	b) shikastlab	10
	v) qisman yorilish, siqilish, poliomiyelet	50
	g) orqa miyaning to‘liq tanaffusi	100
8.	Bosh miya nervlarining periferik shikastlanishi	10
9.	Bo‘yin, yelka, bel, dumg‘aza chigallari va ularning nervlarining shikastlanishi:	
	Tutashmalar:	
	a) travmatik pleksit	10
	b) chigallarning qisman uzilishi	40
	v) chigallarning uzilishi	70
	Nervlar darajasi:	
	g) bilak-kaft, boldir-tovon bo‘g‘imi	10
	d) bilak, boldir	20
	e) yelka, tirsak bo‘g‘imi, son, tizza bo‘g‘imi	40
	Izoh. Asablarning panja yoki oyoq panjasi darajasida shikastlanishi sug‘urta to‘lovini to‘lashga asos bermaydi.	
	KO‘RISH ORGANLARI	
10.	Bir ko‘z akkomodatsiyasi falaji	15
11.	Gemianopsiya (bir ko‘zning ko‘rish maydonining yarmi tushishi) - bir ko‘z.	15
12.	Bir ko‘zning ko‘rish maydoni torayishi:	
	a) konsentrik bo‘lmagan	10
	b) konsentrik	15
13.	Bir ko‘zning pulsatsiyalovchi ekzoftalmi	20

14.	Ko‘z olmasining teshib o‘tgan jarohati, iridotsiklit, xorioretinit, chandiqli trixiyaz, ko‘z qovog‘ining buralishi, rangdor pardaning nuqsoni, qorachiq shaklining o‘zgarishi (16-moddaga 2-izohga qarang)	10
15.	Bir ko‘zning ko‘z yoshini o‘tkazuvchi yo‘llari funksiyasining buzilishi.	10
16.	II-III darajali kuyishlar, ko‘z olmasining teshilmaydigan jarohatlari, gemoftalm, ko‘z gavharining siljishi, ko‘z olmasi va ko‘z kosasining magnitsiz yot jismlari, konyuktivit, keratit, ko‘z olmasi pardalarining ko‘rish qobiliyatini pasaytirmagan chandiqlari.	5
	Eslatmalar:	
17.	1. Ko‘zning oldingi kamerasiga qon quyilishi (gifema) patologik o‘zgarishlarga olib kelmasa, sug‘urta tovonini to‘lashga asos bo‘lmaydi.	100
18.	2. Agar bitta jarohat natijasida 14, 16-moddalarda sanab o‘tilgan bir nechta jarohatlar kelib chiqsa, sug‘urta tovonini bir baravar miqdorda to‘lanadi.	10
19.	3. Agar ko‘z jarohati 10 - 16-moddalarda sanab o‘tilgan patologik o‘zgarishlarning rivojlanishiga va ko‘rish o‘tkirligining pasayishiga olib kelsa, sug‘urta tovonini shikastlanishning barcha oqibatlarini hisobga olgan holda jamlash yo‘li bilan to‘lanadi.	15
20.	Har qanday ko‘rish qobiliyatiga ega bo‘lgan yagona ko‘z yoki har qanday ko‘rish qobiliyatiga ega bo‘lgan ikkala ko‘zning to‘liq yo‘qolishiga olib kelgan ko‘zning shikastlanishi.	

Ko‘rish o‘tkirligi			Ko‘rish o‘tkirligi		
shikastlanguncha	jarohatdan keyin	To‘lanishi lozim bo‘lgan sug‘urta tovonni miqdori (%)	shikastlanguncha	jarohatdan keyin	To‘lanishi lozim bo‘lgan sug‘urta tovonni miqdori (%)
1,0	0,9	5	0,6	0,5	5
	0,8	5		0,4	5
	0,7	5		0,3	10
	0,6	5		0,2	10
	0,5	10		0,1	15
	0,4	10		0,1 past	20
	0,3	15		0,0	25
	0,2	20	0,5	0,4	5
	0,1	30		0,3	5
	0,1 past	40		0,2	10
0,9	0,0	50		0,1	10
	0,8	5		0,1 past	15
	0,7	5		0,0	20
	0,6	5	0,4	0,3	5
	0,5	10		0,2	5
	0,4	10		0,1	10
	0,3	15		0,1 past	15
	0,2	20	0,3	0,0	20
	0,1	30		0,2	5
	0,1 past	40		0,1	5
0,8	0,0	50		0,1 past	10
	0,7	5	0,2	0,0	20
	0,6	5		0,1	5
	0,5	10		0,1 past	10
	0,4	10		0,0	20
	0,3	15	0,1	0,1 past	10
	0,2	20		0,0	20
	0,1	30	0,1 past	0,1 past	10
	0,1 past	40		0,0	20
	0,0	50		0,0	20
0,7	0,6	5			
	0,5	5			
	0,4	10			
	0,3	10			
	0,2	15			
	0,1	20			

		0,1 past	30	
		0,0	40	
	Izoh: Ko‘rish o‘tkirligi 0,01 dan past va yorug‘lik sezgisigacha (yuzdagi barmoqlar soni) to‘liq ko‘rlikka (0,0) tenglashtiriladi. 2. Jarohat natijasida ko‘rish qobiliyati shikastlangan ko‘z soqqasi olib tashlanganda, shuningdek bujmaytirilsa, 10% miqdorida qo‘shimcha sug‘urta tovonini to‘lanadi.			
	ESHITISH A‘ZOLARI			
21.	Quloq suprasining shikastlanishi (yaralanish, kuyish, muzlash) natijasida quyidagi holatlar yuzaga kelishi:			
	a) quloq suprasining 1/3 qismigacha chandiqli deformatsiyasi yoki yo‘qligi			5
	b) quloq suprasining 1/2 qismi yo‘qligi			15
	v) quloq suprasining yo‘qligi			30
22.	Eshitish qobiliyatini pasayishiga olib kelgan quloq shikastlanishi:			
	a) 1 m dan 3 m gacha bo‘lgan masofada shivirlab aytilgan nutq			5
	b) shivirlab gapirish - 1 m gacha			15
	v) to‘liq karlik (og‘zaki nutq - 0)			25
23.	Jarohat natijasida yuzaga kelgan va eshitish qobiliyatini pasayishiga olib kelmagan bitta nog‘ora pardaning yorilishi			5
	Izoh: 1. Agar jarohat natijasida nog‘ora pardasining yorilishi va eshitish qobiliyatining pasayishi yuz bergan bo‘lsa, sug‘urta tovonini 22-modda bo‘yicha aniqlanadi. 2. Agar nog‘ora pardasining yorilishi kalla suyagi asosining (o‘rta kalla chuqurchasi) sinishi natijasida sodir bo‘lsa, 23-modda qo‘llanilmaydi.			
24.	Jarohatdan keyingi surunkali otitga olib kelgan quloq shikastlanishi.			10
	NAFAS OLISH TIZIMI			
25.	Burun suyaklari yoki peshona, gaymor bo‘shlig‘i old devorining sinishi:			
	a) bo‘laklarni siljitmasdan			5
	b) bo‘laklarning siljishi bilan			10
26.	O‘pkaning shikastlanishi, teri osti emfizemasi, gemotoraks, pnevmotoraks, pnevmoniya, ekssudativ plevrit, ko‘krak qafasining yot tanasi:			
	a) bir tomondan			5
	b) ikki tomondan			10
	Izoh: 1. Jarohatni davolash davrida (ko‘krak qafasi va ko‘krak bo‘shlig‘i a‘zolari jarohatlari bundan mustasno) yoki jarohat yuzasidan o‘tkazilgan jarrohlik aralashuvidan keyin rivojlangan zotiljam sug‘urta tovonini to‘lash uchun asos bermaydi. 2. Agar qovurg‘alar, to‘sh suyagi sinishi 26-moddada nazarda tutilgan asoratlarni keltirib chiqargan bo‘lsa, sug‘urta tovonini ushbu modda bo‘yicha 28, 29-moddalarga qo‘shimcha ravishda to‘lanadi.			
27.	O‘pkaning quyidagilarga olib kelgan shikastlanishi:			
	a) o‘pka bo‘lagini, qismini olib tashlash			40
	b) o‘pkani olib tashlash			60
28.	To‘sh suyagi sinishi			10
29.	Qovurg‘alar sinishi:			
	a) bitta qovurg‘a			5
	b) har bir keyingi qovurg‘a			3
	Izoh: 1. Reanimatsiya tadbirlari vaqtida qovurg‘alar singanda sug‘urta tovonini umumiy asoslarda to‘lanadi. 2. Qovurg‘a tog‘ay qismining sinishi sug‘urta tovonini to‘lashga asos bo‘ladi. 3. Agar turli davolash-profilaktika muassasalaridan olingan ma‘lumotnomalarda shikastlangan qovurg‘alar soni turlicha ko‘rsatilgan bo‘lsa, sug‘urta tovonini ko‘rsatilgan qovurg‘alar sonidan eng ko‘pi hisobga olingan holda to‘lanadi.			

30.	Ko‘krak qafasining teshib o‘tgan jarohati, jarohat tufayli torakotomiya:	
	a) ko‘krak qafasi a‘zolari shikastlanmaganida.	10
	b) ko‘krak qafasi a‘zolari shikastlanganda	20
	Izoh. Agar ko‘krak qafasi va uning organlari shikastlanishi munosabati bilan o‘pka yoki uning bir qismi olib tashlangan bo‘lsa, sug‘urta to‘voni 27-moddaga muvofiq to‘lanadi; bunda 30-modda qo‘llanilmaydi.	
31.	Hiqildoq, traxeya jarohatlari, til osti suyagi sinishi, jarohat munosabati bilan o‘tkazilgan traxeostomiya, yot jismni olib tashlash maqsadida bronxoskopiya.	10
32.	Hiqildoq, traxeya, til osti suyagi, qalqonsimon tog‘ayning shikastlanishi, travma tufayli o‘tkazilgan traxeostomiya, nafas olishning buzilishi, ovoznining bo‘g‘ilishi yoki yo‘qolishi, traxeostomik naychani olib yurish.	30
	Izoh: 1. Agar sug‘urta to‘voni 32-moddaga muvofiq to‘langan bo‘lsa, 31-modda qo‘llanilmaydi. 2. Agar sug‘urta qildiruvchi o‘z arizasida jarohat hiqildoq yoki traxeya funksiyasining buzilishiga olib kelganligini ko‘rsatgan bo‘lsa, mutaxassisning xulosasini olish zarur.	
	YURAK-QON TOMIR TIZIMI	
33.	Yurak, uning pardalari va yirik magistral qon tomirlarining shikastlanishi.	25
34.	Yurak, uning pardalari va yirik magistral qon tomirlarining shikastlanishi natijasida yuzaga kelgan yurak-qon tomir yetishmovchiligi.	50
35.	Qon aylanishining buzilishiga olib kelmagan yirik periferik qon tomirlarining shikastlanishi.	10
36.	Tomir yetishmovchiligiga olib kelgan yirik periferik qon tomirlarining shikastlanishi.	30
	Izoh: Yirik magistral qon tomirlarga quyidagilar kiradi: aorta, o‘pka arteriyasi, nomsiz arteriya, uyqu arteriyalari, ichki bo‘yinturuq venalari, yuqori va pastki kovak venalar, darvoza venasi, shuningdek ichki a‘zolarining qon aylanishini ta‘minlovchi magistral tomirlar. Yirik magistral tomirlarga quyidagilar kiradi: aorta, o‘pka, nomsiz, uyqu arteriyalari, ichki bo‘yinturuq venalari, ustki va pastki kovak venalar, darvoza venasi, shuningdek ichki organlar qon aylanishini ta‘minlovchi magistral tomirlar.	
	OVQAT HAZM QILISH A‘ZOLARI	
37.	Yuqori jag‘, yonoq suyagi yoki pastki jag‘ sinishi, pastki jag‘ chiqishi.	5
	Izoh: 1. Yuqori va pastki jag‘lar singanda sug‘urta to‘voni har bir jag‘ga yetkazilgan zararni hisobga olgan holda jamlab to‘lanadi. 2. Jag‘ sinishida jarohatning bir yoki ikki tomonlama bo‘lishi hisobga olinmaydi. 3. Stomatologik muolajalar paytida tasodifan sodir bo‘lgan jag‘ sinishi uchun sug‘urta to‘voni umumiy tartibda to‘lanadi. 4. Tishlar yo‘qotilishi yoki tishlar olib tashlanishi oqibatida alveolyar o‘simtaning sinishi sug‘urta to‘vonini to‘lash uchun asos bo‘la olmaydi. 5. Yuqori jag‘ va yonoq suyaklari singanda sug‘urta to‘voni bir martalik miqdorda to‘lanadi.	
38.	Pastki jag‘ning odatiy chiqib ketishi	15
	Izoh: Pastki jag‘ning odatiy chiqishi holatida sug‘urta to‘voni faqat shu asorat sug‘urta muddati davomida olingan jarohat natijasida yuzaga kelgan bo‘lsagina to‘lanadi. Pastki jag‘ning odatiy chiqishida sug‘urta to‘voni, agar bu asorat sug‘urta davrida olingan jarohat natijasida yuzaga kelgan bo‘lsa, to‘lanadi.	
39.	Jag‘ shikastlanishining quyidagi oqibatlarga olib kelishi:	
	a) jag‘ning bir qismi yo‘qolishi	40
	b) jag‘ning to‘liq yo‘qolishi	80
	Izoh: 1. Jag‘ yoki uning bir qismi yo‘qligi munosabati bilan sug‘urta to‘vonini to‘lashda, tishlarning sonidan qat‘i nazar, ularning yo‘qolishi ham hisobga olingan. 2. Jag‘ jarohati og‘iz bo‘shlig‘ining boshqa a‘zolari shikastlanishi bilan birga kelgan hollarda to‘lanishi lozim bo‘lgan sug‘urta to‘vonining foizi ushbu shikastlanishlarni hisobga olgan holda tegishli moddalar bo‘yicha qo‘shish yo‘li bilan aniqlanadi.	
40.	Tilning shikastlanishi (yaradorlik, kuyish, sovuq urish)	3
41.	Quyidagilarga olib kelgan tilning shikastlanishi:	
	a) chandiqlarning hosil bo‘lishi (o‘lchamiga bog‘liq bo‘lmagan holda)	5
	b) tilning distal uchdan bir qismi (oxiri) darajasida bo‘lmasligi	15
	v) tilning o‘rta uchdan bir qismi darajasida bo‘lmasligi	30
	g) tilning o‘zak darajasida bo‘lmasligi yoki tilning butunlay bo‘lmasligi	60
42.	Tishlarning yo‘qolishi:	
	a) 1 ta tish	5
	b) 2-3 ta tish	10

	v) 4 - 6 ta tish	15
	g) 7 - 9 ta tish	20
	d) 10 va undan ortiq tishlar	25
	Izoh: 1. Olib qo'yilmaydigan tish protezlari shikastlanishi natijasida singan yoki yo'qotilgan taqdirda sug'urta to'voni faqat tayanch tishlarning yo'qotilishini hisobga olgan holda to'lanadi. Olib qo'yiladigan protezlarga shikast yetkazilganda sug'urta to'voni to'lanmaydi. 2. 5 yoshgacha bo'lgan bolalarda sut tishlari yo'qolganda yoki singanda sug'urta to'voni umumiy asoslarda to'lanadi. 3. Tishlar yo'qotilganda va jag' singanda to'lanishi lozim bo'lgan sug'urta to'voni miqdori 37- va 42-moddalar bo'yicha qo'shish yo'li bilan aniqlanadi. 4. Shikastlanish natijasida tish tojining sinishi yoki sinishi (kamida to'rt dan bir qismi) tishning yo'qolishiga tenglashtiriladi. 5. Jarohat tufayli olib tashlangan tish implantatsiya qilinsa, sug'urta to'voni umumiy asoslarda to'lanadi. U olib tashlangan taqdirda qo'shimcha to'lov amalga oshirilmaydi.	
43.	Oshqozon-ichak trakti bo'limlarining shikastlanishi (yaralanishi, kuyishi):	
	a) og'iz bo'shlig'i, halqum, qizilo'ngach, oshqozon.	5
	b) qizilo'ngach, oshqozondagi funksional buzilishlarga olib kelmagan yot jismlarni olib tashlash maqsadida ezofagogastroskopiya	10
44.	Qizilo'ngachning shikastlanishi (yarador bo'lishi, kuyishi):	
	a) qizilo'ngachning torayishi	40
	b) qizilo'ngach tutilishi (gastrostoma mavjud bo'lganda), plastikadan keyingi holat	100
	Izoh. 44b-modda bo'yicha to'lanishi lozim bo'lgan sug'urta to'vonining foizi jarohat olgan kundan boshlab kamida 6 oydan keyin belgilanadi. Bu muddatdan oldin sug'urta to'voni 44a-modda bo'yicha oldindan to'lanadi.	
45.	Ovqat hazm qilish organlarining shikastlanishi (yorilib ketishi, kuyishi, yaralanishi), tasodifan o'tkir zaharlanish:	
	a) xoletsistit, duodenit, gastrit, pankreatit, enterit, kolit, proktit, paraproktit	15
	b) bitishmali kasallik (bitishmali tutilish bo'yicha operatsiyadan keyingi holat) oshqozon, ichak, orqa teshikning chandiqli torayishi (deformatsiyasi)	30
	v) ichak oqmasi, ichak-qin oqmasi, me'da osti bezi oqmasi	50
	g) g'ayritabiiy orqa yo'l (kolostoma)	100
	Izoh: 1. "a" va "b" kichik bandlarida ko'rsatilgan jarohat asoratlari hollarida, sug'urta to'voni shikastlanishdan so'ng kamida 3 oy o'tgandan keyingina to'lanadi. 2. To'lanishi lozim bo'lgan sug'urta to'voni foizi 45-modda (v, g) bo'yicha jarohat yetkazilgan kundan boshlab kamida 6 oydan keyin aniqlanadi. Bu muddatdan oldin sug'urta to'voni 45a-modda asosida to'lanadi.	
46.	Qorin old devori, diafragma shikastlangan joyda yoki jarohat tufayli o'tkazilgan operatsiyadan keyingi chandiqli sohasida paydo bo'lgan churra, shuningdek, bunday churra bo'yicha o'tkazilgan operatsiyadan keyingi holat	10
	Izoh: 1. 46-modda bo'yicha sug'urta to'voni, agar u qorin a'zolari jarohatining bevosita oqibati bo'lsa, qorin a'zolari jarohati munosabati bilan belgilangan sug'urta to'voniga qo'shimcha tarzda to'lanadi. 2. Og'ir yuk ko'tarish natijasida yuzaga kelgan qorin churrallari (kindik, oq chiziq, chov va chov-yorg'oq churrallari) sug'urta to'vonini to'lash uchun asos bo'la olmaydi.	
47.	Jarohat yoki tasodifiy o'tkir zaharlanish natijasida jigarning shikastlanishi:	
	a) jarohat yoki tasodifiy o'tkir zaharlanish tufayli bevosita rivojlangan gepatit (gepatoz)	10
	b) jarrohlik aralashuvi o'tkazilgan jigar yorilishi	15
	v) o't pufagini olib tashlash	20
48.	Jarohat tufayli jigarning bir qismini olib tashlash	30
49.	Taloqning shikastlanishi:	
	a) jarrohlik aralashuvini talab qilmaydigan taloqning kapsula osti yorilishi	5
	b) taloqni olib tashlash	30
50.	Me'da, me'da osti bezi, ichak, ichak tutqichining quyidagilarga olib kelgan shikastlanishi:	
	a) oshqozon osti bezi soxta kistasining hosil bo'lishi	20
	b) oshqozonning 1/3 qismigacha, ichakning 1/3 qismigacha (ichak tutqichi) olib tashlash (rezeksiya)	30
	v) oshqozonning 1/2 qismi, oshqozon osti bezi dumining 1/3 qismi, ichakning 1/2 qismini olib tashlash (rezeksiya)	45

	g) oshqozonning 2/3 qismi, ichakning 2/3 qismi (ichak tutqichi), oshqozon osti bezi tanasining 1/2 qismini olib tashlash (rezeksiya)	60
	d) oshqozon, oshqozon osti bezining 2/3 qismi, ichakni olib tashlash (ichak tutqichi)	80
	e) me‘dani ichak va me‘da osti bezining bir qismi bilan olib tashlash	100
51.	Qorin bo‘shlig‘i a‘zolarining shikastlanishi, buning natijasida:	
	a) laparoskopiya (laparotsentez)	5
	b) qorin a‘zolari zararlanganiga shubha qilinganda laparotomiya	10
	v) qorin bo‘shlig‘i a‘zolari jarohatlanganda laparotomiya	15
	g) takroriy laparotomiya	10
	Izoh: 1. Agar qorin bo‘shlig‘i a‘zolarining jarohati sababli 47-50-moddalar bo‘yicha sug‘urta tovonini to‘lash uchun asoslar mavjud bo‘lsa, 51-modda qo‘llanilmaydi. 2. Agar ovqat hazm qilish tizimi a‘zolarining jarohati munosabati bilan amalga oshirilgan jarrohlik amaliyoti paytida kasallik tufayli o‘zgargan a‘zo shikastlanganligi va ilgari kasallik sababli qisman yoki to‘liq olib tashlanganligi aniqlansa, sug‘urta tovonini faqat 51b-modda asosida to‘lanadi.	
	SIYDIK-TANOSIL TIZIMI	
52.	Buyrak shikastlanishi:	
	a) buyrak lat yeyishi	5
	b) buyrakning bir qismini olib tashlash	35
	v) buyrakni olib tashlash	60
53.	Siydik ajratish tizimi a‘zolarining (buyraklar, siydik yo‘llari, qovuq, siydik chiqarish kanali) shikastlanishi:	
	a) sistit, uretrit	10
	b) piyelit, piyelonefrit, piyelotsistit, qovuq hajmining kichrayishi	15
	v) glomerulonefrit, siydik yo‘li, siydik chiqarish kanalining torayishi	30
	g) buyrak yetishmovchiligi	35
	d) siydik yo‘li, siydik chiqarish kanali, siydik-tanosil oqmalarining tutilishi	50
	Izoh. Agar shikastlanish natijasida siydik ajratish tizimining bir nechta organlari faoliyati buzilsa, to‘lanishi kerak bo‘lgan sug‘urta tovonining foizi shikastlanishning eng og‘ir oqibatini hisobga olgan holda 53-moddaning kichik bandlaridan biri bo‘yicha aniqlanadi.	
54.	Siydik ajratish tizimining jarohati tufayli jarrohlik aralashuvi:	
	a) organlarning shikastlanishiga shubha qilinganda	10
	b) a‘zolar shikastlanganda	15
	v) jarohat munosabati bilan amalga oshirilgan takroriy operatsiya	10
	Izoh. Agar jarohat tufayli buyrak yoki uning bir qismi olib tashlangan bo‘lsa, sug‘urta tovonini 52 (b, v) -modda bo‘yicha to‘lanadi; bunda 54-modda qo‘llanilmaydi.	
55.	Jinsiy yoki siydik ajratish tizimining shikastlanishi (yaralanish, yorilish, kuyish, muzlash).	5
56.	Jinsiy tizimning shikastlanishi:	
	a) bitta tuxumdon, bachadon nayi, moyakning yo‘qolishi	15
	b) ikkala tuxumdonning, bachadon naylarining, moyaklarning, jinsiy olatning bir qismining yo‘qolishi	30
	v) quyidagi yoshdagi ayollarda bachadon yo‘qotilishi:	
	40 yoshgacha	50
	40 yoshdan 50 yoshgacha	30
	50 yosh va undan kattalar	15
	g) jinsiy olatni yo‘qotish	50
	YUMSHOQ TO‘QIMALAR	
57.	Yuz yumshoq to‘qimalari, bo‘yinning old-yon yuzasi, jag‘ osti sohasining quyidagilarga olib kelgan shikastlanishi:	
	a) kosmetik holatning o‘rtacha darajada buzilishi	5
	b) kosmetik holatning sezilarli darajada buzilishi	15
	v) kosmetik holatning keskin buzilishi	40
	g) qiyofaning xunuklashishi	70
	Izoh: 1. Kosmetik jihatdan sezilarli chandiqlarga atrofdagi teridan rangi bilan farq qiladigan, teri yuzasiga botib qolgan yoki undan bo‘rtib chiqqan, to‘qimalarni tortib turadigan chandiqlar kiradi. Xunuklashtirish - bu mexanik, kimyoviy, termik va boshqa zo‘ravonlik ta‘sirlari natijasida inson yuzining tabiiy ko‘rinishini keskin o‘zgartirishdir.	

	2. Agar yuz skeleti suyaklari sinishi va bo‘laklar siljishi munosabati bilan operatsiya (ochiq repozitsiya) o‘tkazilgan bo‘lsa va buning natijasida yuzda chandiq hosil bo‘lgan bo‘lsa, sug‘urta to‘voni sinish va operatsiyadan keyingi chandiqni hisobga olgan holda to‘lanadi, agar bu chandiq kosmetikani u yoki bu darajada buzsa. 3. Agar yuz yumshoq to‘qimalari, bo‘yinning old-yon yuzasi, jag‘ osti sohasining shikastlanishi natijasida kosmetikani buzuvchi chandiq yoki pigment dog‘ hosil bo‘lsa va shu munosabat bilan sug‘urta to‘vonining tegishli qismi to‘langan bo‘lsa, keyinchalik sug‘urtalangan shaxs kosmetikani buzuvchi yangi chandiqlar (pigment dog‘lari) hosil bo‘lishiga olib kelgan takroriy jarohat olgan bo‘lsa, takroriy shikastlanish oqibatlarini hisobga olgan holda sug‘urta to‘voni qaytadan to‘lanadi.	
58.	Boshning sochli qismi, tana va oyoq-qo‘llarning yumshoq to‘qimalari shikastlanishi natijasida davolanishdan so‘ng quyidagi o‘lchamdagi chandiqlar hosil bo‘lishiga olib kelgan holatlar:	
	a) 2,0 dan 5,0 kv. sm gacha	3
	b) 5 kv. sm dan tana yuzasining 0,5% gacha	5
	v) tana yuzasining 0,5% dan 2,0% gacha	10
	g) tana yuzasining 2,0% dan 4,0% gacha	15
	d) tana yuzasining 4% dan 6% gacha	20
	e) tana yuzasining 6% dan 8% gacha	25
	j) tana yuzasining 8% dan 10% gacha	30
	z) tana yuzasining 10% va undan yuqori	35
	Izoh. Eslatma: Tekshirilayotgan shaxs tana yuzasining 1% i uning kaft va barmoqlari yuzasiga teng. Bu yuza kvadrat santimetrlarda quyidagicha aniqlanadi: bilak-kaft bo‘g‘imidan III barmoq tirnoq falangasi uchigacha bo‘lgan kaft uzunligini, II-V kaft suyaklari boshchalari sathida o‘lchanadigan kaft eniga ko‘paytirish orqali (bosh barmoqni hisobga olmagan holda). Bu maydon bilak-kaft bo‘g‘imidan III barmoq tirnoq falangasi uchigacha o‘lchanadigan panja uzunligini uning II-V kaft suyaklari boshchalari sathida o‘lchanadigan eniga ko‘paytirish yo‘li bilan aniqlanadi (I barmoqni hisobga olmagan).	
59.	Tana va oyoq-qo‘llarning yumshoq to‘qimalari shikastlanishi natijasida pigment dog‘larining paydo bo‘lishi, ularning maydoni:	
	a) tana yuzasining 1 dan 2% gacha	3
	b) 2% va undan ortiq	5
60.	Kuyish kasalligi, zaharlanish, kuyish shoki	10
	Izoh: 60-modda bo‘yicha sug‘urta qoplamasining to‘lovi kuyish yoki sovuq urishi munosabati bilan to‘lanadigan sug‘urta qoplamasiga qo‘shimcha tarzda amalga oshiriladi. 60-modda bo‘yicha sug‘urta to‘voni kuyish yoki muzlab qolish munosabati bilan to‘lanadigan sug‘urta to‘voniga qo‘shimcha ravishda to‘lanadi.	
61.	Yumshoq to‘qimalarning yopiq shikastlanishi natijasida mushak churrasi, posttravmatik periostit, mushak va paylarning uzilishi yuzaga kelishi; jarohat tufayli plastik jarrohlik uchun mushak yoki fassial transplantant olish, shuningdek yumshoq to‘qimalarda olib tashlanmagan yot jismlar va so‘rilmagan gematoma.	5
	UMURTQA POG‘ONASI	
62.	Umurtqa tanalari, yoylari va bo‘g‘im o‘simtalarining sinishi yoki chiqishi:	
	a) bir-ikki umurtqa	20
	b) uch va undan ortiq umurtqalar	30
63.	Umurtqalararo boylamlarning qisman yoki to‘liq uzilishi, umurtqalarning chiqib ketishi	20
	Izoh: 1. Agar umurtqa pog‘onasi jarohati tufayli jarrohlik yo‘li bilan davolangan bo‘lsa, sug‘urta to‘voni qo‘shimcha ravishda 15% miqdorida to‘lanadi. 2. Agar umurtqalarning sinishi yoki chiqishi orqa miyaning shikastlanishi bilan birga kelsa, sug‘urta to‘voni har ikkala shikastni hisobga olgan holda summalash yo‘li bilan to‘lanadi.	
64.	Ko‘ndalang yoki qirrali o‘simtalarining sinishi	
	a) bir-ikki	5
	b) uch va undan ortiq	10
	Izoh. Agar bitta jarohat natijasida umurtqa tanasining sinishi, paylarning shikastlanishi, ko‘ndalang yoki cho‘zinchoq o‘simtalarining sinishi sodir bo‘lsa, sug‘urta to‘voni eng og‘ir shikastlanishni nazarda tutuvchi modda bo‘yicha bir marta to‘lanadi.	
65.	Dumg‘aza suyagining sinishi, dumg‘aza umurtqalarining chiqishi	10
66.	Dumg‘aza umurtqalarining sinishi yoki chiqishi, bu sababli dumg‘azaning olib tashlanishi	20

	Izoh. Agar bitta shikastlanish natijasida umurtqa pog‘onasining istalgan qismi, shuningdek dumg‘aza yoki dumg‘aza suyagining sinishi (chiqarilishi) sodir bo‘lsa, sug‘urta to‘lovni har bir shikastni hisobga olgan holda, <i>summarlash yo‘li bilan to‘lanadi</i>	
	QO‘L	
	KURAK SUYAGI VA O‘MROV SUYAGI	
67.	Kurak suyagi, o‘mrov suyagi sinishi, akromial-o‘mrov, to‘sh-o‘mrov bo‘g‘imlarining yorilishi:	
	a) bitta suyakning sinishi yoki bitta bo‘g‘imning yorilishi	5
	b) ikkita suyakning sinishi, ikkita bo‘g‘imning yorilishi yoki bitta suyakning sinishi va bitta bo‘g‘imning yorilishi	10
	v) bitmagan sinish, soxta bo‘g‘im, ikkita bo‘g‘imning yorilishi va bitta suyakning sinishi, ikkita suyakning sinishi va bitta bo‘g‘imning yorilishi	15
	Yelka bo‘g‘imi	
68.	Yelka bo‘g‘imining shikastlanishi (kurak, yelka suyagi boshchasi, anatomik bo‘yin, katta do‘mboqning bo‘g‘im chuqurchasining sinishi, boylamlarning yirtilishi, bo‘g‘im xaltasi, yelkaning chiqishi):	
	a) bitta suyakning sinishi, yelkaning chiqishi, boylamlar, bo‘g‘im xaltasining shikastlanishi	5
	b) ikki suyakning sinishi	10
	v) suyak (suyaklar) ning sinishi va boylamlarning shikastlanishi, bitmagan sinishi	15
69.	Quyidagilarga olib kelgan yelka bo‘g‘imining shikastlanishi:	
	a) yelkaning odatdagi chiqishi	20
	b) bo‘g‘imda harakatning yo‘qligi (ankiloz)	45
	v) uni tashkil etuvchi suyaklarning bo‘g‘im yuzalarini rezeksiya qilish natijasida "tebranayotgan" yelka bo‘g‘imi	60
	Izoh: 1. 67, 68, 69-moddalarda ko‘rsatilgan jarohatlar tufayli operatsiya o‘tkazilgan taqdirda, qo‘shimcha 10% miqdorida sug‘urta to‘lovni to‘lanadi. Bunda transplantant olish uchun alohida to‘lov amalga oshirilmaydi. 2. Yelkaning odatiy chiqishida sug‘urta to‘lovni, agar bu chiqish sug‘urta shartnomasi amal qilgan davrda yuz bergan dastlabki chiqish oqibatida sodir bo‘lgan bo‘lsa, to‘lanadi. Yelkaning odatiy chiqishi tashxisi uni joyiga solish amalga oshirilgan davolash muassasasi tomonidan tasdiqlanishi shart. Yelkaning odatiy chiqishi takrorlanganda sug‘urta to‘lovni to‘lanmaydi. 3. Agar yelka bo‘g‘imi jarohati tufayli 68-modda bo‘yicha sug‘urta to‘lovni to‘langan bo‘lsa va keyinchalik 69-moddada ko‘rsatilgan asoratlar yuzaga kelsa, sug‘urta to‘lovni 69-moddaning kichik bandlaridan biriga muvofiq, avval to‘langan summani ayirib tashlash yo‘li bilan hisoblab chiqiladi va to‘lanadi.	
	YELKA	
70.	Yelka suyagining har qanday darajadagi sinishi (bo‘g‘im sohasidan tashqari):	
	a) bo‘laklarni siljitmasdan	15
	b) bo‘laklarning siljishi bilan	25
	Izoh. Yelka singanligi sababli jarrohlik aralashuvi o‘tkazilgan bo‘lsa, 10% miqdorida qo‘shimcha sug‘urta to‘lovni to‘lanadi.	
71.	Qo‘lning travmatik amputatsiyasi yoki uning amputatsiyaga olib kelgan og‘ir shikastlanishi:	
	a) kurakcha, o‘mrov yoki ularning bir qismi bilan	80
	b) har qanday darajadagi yelka	75
72.	Yelka suyagining soxta bo‘g‘im hosil bo‘lishi bilan asoratlangan sinishi (bitmay qolgan sinishi)	45
	Izoh. 72-modda bo‘yicha sug‘urta to‘lovni shikastlanishdan keyin 9 oydan kechikmay to‘lanadi. Agar ilgari yelka singanligi sababli sug‘urta to‘lovni to‘langan bo‘lsa, uning miqdori uzil-kesil qaror qabul qilinganda chegirib tashlanadi.	
	TIRSAK BO‘G‘IMI	
73.	Tirsak bo‘g‘imi sohasining shikastlanishi (bo‘g‘imni tashkil etuvchi suyaklarning sinishi, shu jumladan metafizar sinishi, boylamlar, bo‘g‘im xaltasining shikastlanishi, bilakning chiqishi):	
	a) bo‘laklarni siljitmasdan bitta suyakning sinishi, boylamlarning shikastlanishi	5
	b) bo‘laklar siljimagan holda ikki suyakning sinishi	10
	v) suyak (suyaklar) siniqlari siljigan holda sinishi	15
74.	Tirsak bo‘g‘imi sohasining shikastlanishi:	
	a) bo‘g‘imda harakatning yo‘qligi (ankiloz)	40
	b) "tebranuvchi" tirsak bo‘g‘imi (uni tashkil etuvchi suyaklarning bo‘g‘im yuzalarini rezeksiya qilish natijasida)	50
	Izoh: Tirsak bo‘g‘imi sohasining shikastlanishi tufayli jarrohlik aralashuvi o‘tkazilgan bo‘lsa, 10% miqdorida qo‘shimcha sug‘urta to‘lovni to‘lanadi.	

	BILAK	
75.	Bilak suyaklarining sinishi (diafiz):	
	a) bitta suyak	10
	b) ikkita suyak, bitta suyakning sinishi va ikkinchisining chiqishi	15
76.	Bilak suyaklaridan birining yoki ikkala suyaklarining soxta boʻgʻim hosil boʻlishi bilan asoratlangan sinishi (eritilmagan sinishi):	
	a) bilakning bitta suyagi	25
	b) bilakning ikki suyagi	40
	v) bilak suyagidan birining va qoʻshilgan sinishi - ikkinchi	35
	Izoh: 1. Bilak suyaklari singanligi sababli jarrohlik aralashuvi oʻtkazilgan boʻlsa, 10% miqdorida qoʻshimcha sugʻurta toʻvoni toʻlanadi. 2. Tuzalmagan sinish yoki soxta boʻgʻim tufayli sugʻurta toʻvoni shikastlanishdan keyin kamida 9 oy oʻtgach toʻlanadi.	
77.	Travmatik amputatsiya yoki bilakning har qanday darajadagi amputatsiyasiga olib kelgan ogʻir shikastlanish	65
	BILAK-KAFT BOʻGʻIMI	
78.	Bilak suyaklarining distal metafiz sohasidagi sinishi (tipik joy), bilak-kaft boʻgʻimini tashkil etuvchi suyaklarning boʻgʻim ichi sinishi, boʻgʻim boylamlarining shikastlanishi, qoʻl panjasining chiqishi	10
79.	Bilak-kaft boʻgʻimining jarohatlanishi, bu boʻgʻimda harakatning yoʻqolishiga olib keladi (ankiloz)	30
	Izoh. Agar bilak-kaft boʻgʻimi sohasining jarohati tufayli jarrohlik aralashuvi oʻtkazilgan boʻlsa, 10% miqdorida qoʻshimcha sugʻurta toʻvoni toʻlanadi.	
	KAFT	
80.	Bilak va kaft suyaklarining sinishi yoki chiqishi:	
	a) bitta suyak (qayiqsimon suyakdan tashqari)	5
	b) ikki va undan ortiq suyak, qayiqsimon suyak ham	10
	v) bitib ketmagan siniqlar, soxta boʻgʻimlar	15
	Izoh: Agar qoʻl panjasi jarohati tufayli jarrohlik amaliyoti oʻtkazilgan boʻlsa, 10% miqdorida qoʻshimcha sugʻurta toʻvoni toʻlanadi. Agar qoʻl panja jarohati tufayli jarrohlik aralashuvi oʻtkazilgan boʻlsa, 10% miqdorida qoʻshimcha sugʻurta toʻvoni toʻlanadi.	
81.	Qoʻl panjasining travmatik amputatsiyasi yoki uning kaft suyaklari yoxud bilak suyagining amputatsiyasiga olib kelgan ogʻir shikastlanishi	65
	QOʻL BARMOQLARI	
	Birinchi barmoq	
82.	Falanga yumshoq toʻqimalarining sinishi, chiqishi, defektlı jarohatlanishi (falanga), barmoq paylarining shikastlanishi, panarisiy (85-moddaning izohiga qarang).	5
83.	Harakatsizlikka olib kelgan barmoq shikastlanishi:	
	a) bitta boʻgʻimda	10
	b) barmoqning ikki boʻgʻimida	15
84.	Barmoqning travmatik amputatsiyasi yoki barmoq amputatsiyasiga olib kelgan jarohat:	
	a) tirnoq falangasi va falangalararo boʻgʻim	10
	b) asosiy falanga, kaft-falanga boʻgʻimi (barmoqning yoʻqolishi)	20
	v) kaft suyagi	25
	Ikkinchi, uchinchi, toʻrtinchi, beshinchi barmoqlar	
85.	Falanga (falanga) yumshoq toʻqimalari nuqsoni bilan sinishi, chiqishi, yaralanishi, barmoq paylarining shikastlanishi, panarisiy	5
	Izoh. 82 va 85-moddalar boʻyicha sugʻurta toʻvoni teri osti, pay, boʻgʻim yoki suyak panarisiyasi sodir boʻlgan taqdirda toʻlanadi. Tirnoq oldi valigining yalligʻlanishi (paronixiya) sugʻurta toʻvonini toʻlashga asos bermaydi.	
86.	Barmoqning travmatik amputatsiyasi yoki barmoq amputatsiyasiga olib kelgan jarohat:	
	a) tirnoq falangasi (falangani yoʻqotish)	5
	b) oʻrta falanga (ikki falangani yoʻqotish)	10

	v) asosiy falanga (barmoqning yo‘qolishi)	15
	v) kaft suyagi	20
87.	Bir qo‘l panjasining barcha barmoqlari amputatsiyasiga olib kelgan travmatik amputatsiya yoki shikastlanish	65
	Izoh: Bitta sug‘urta shartnomasi amal qilish davrida qo‘l kaftining bir necha barmog‘i shikastlangan taqdirda, sug‘urta tovonini har bir shikastlanishni hisobga olgan holda jamlanib to‘lanadi. Biroq, uning miqdori bitta kaft uchun 65 foizdan va ikkala kaft uchun 100 foizdan oshmasligi lozim. Biroq, uning o‘lchami bitta cho‘tkacha uchun 65% dan va ikkala cho‘tkacha uchun 100% dan oshmasligi kerak.	
	CHANOQ	
88.	Chanoq suyaklari sinishlari:	
	a) yonbosh suyagi qanotining sinishi	5
	b) ko‘krak qafasi, quymich suyagi, yonbosh suyagi tanasining sinishi	10
	v) ikki va undan ortiq suyakning sinishi	20
89.	Qov, dumg‘aza-yanbosh bo‘g‘imining uzilishi:	
	a) bitta bo‘g‘im	10
	b) ikkita bo‘g‘im	15
	v) uchta bo‘g‘im	20
	Izoh: 1. Agar chanoq suyaklarining sinishi yoki bo‘g‘imlarning yorilishi munosabati bilan jarrohlik aralashuvlari o‘tkazilgan bo‘lsa, 10% miqdorida qo‘shimcha sug‘urta tovonini to‘lanadi. 2. Agar bitta jarohat natijasida chanoq suyaklari sinishi va bo‘g‘imlar yorilishi sodir bo‘lsa, sug‘urta tovonini har bir shikastni hisobga olgan holda summlash yo‘li bilan to‘lanadi.	
	OYOQ	
	CHANOQ-SON BO‘G‘IMI	
90.	Bosh suyagi, son bo‘ynining sinishi, boylamlarning shikastlanishi, son suyagi chiqishi	20
	Izoh. Agar chanoq-son bo‘g‘imi jarohati tufayli jarrohlik aralashuvi o‘tkazilgan bo‘lsa, bir marta 10% miqdorida qo‘shimcha sug‘urta tovonini to‘lanadi.	
91.	Chanoq-son bo‘g‘imining quyidagilarga olib kelgan shikastlanishi:	
	a) bo‘g‘imning harakatsizligi (ankiloz)	50
	b) "tebranuvchi" bo‘g‘im (son suyagi boshchasi, quymich chuqurchasi rezeksiyasi natijasida)	70
	v) endoprotezlash	45
	SON	
92.	Sonning istalgan darajadagi sinishi (bo‘g‘im sohasidan tashqari):	
	a) bo‘laklarni siljitmasdan	20
	b) bo‘laklarning siljishi bilan	25
	Izoh. Son suyagi singanligi sababli jarrohlik amaliyoti o‘tkazilgan bo‘lsa, 10% miqdorida qo‘shimcha sug‘urta tovonini to‘lanadi.	
93.	Soxta bo‘g‘im hosil bo‘lishi bilan asoratlangan son suyagi sinishi (bo‘ylanmagan sinishi).	55
	Izoh. Son suyagining bitmagan sinishi yoki soxta bo‘g‘imi tufayli sug‘urta tovonini shikastlanishdan keyin kamida 9 oy o‘tgach to‘lanadi. Agar son suyagi singanligi sababli sug‘urta tovonini avval to‘langan bo‘lsa, uning miqdori uzil-kesil qaror qabul qilinganda chegirib tashlanadi.	
94.	Sonning har qanday darajasida oyoq amputatsiyasiga olib kelgan travmatik amputatsiya yoki og‘ir shikastlanish:	
	a) bir oyoqda	70
	b) bir oyoqli	100
	TIZZA BUG‘IMI	
95.	Tizza bo‘g‘imi jarohatlari:	
	a) gemartroz, menisk (menisklar), boylamlarning shikastlanishi, suyak fragmentlarining uzilishi	5
	b) tizza qopqog‘ining sinishi	10
	v) tizza bo‘g‘imini tashkil etuvchi suyaklarning sinishi (sonning distal epifizi va katta boldir suyagining proksimal epifizi), boldirning chiqishi	20
	Izoh: 1. Agar tizza bo‘g‘imi sohasi jarohati tufayli jarrohlik aralashuvi o‘tkazilgan bo‘lsa, 10% miqdorida qo‘shimcha sug‘urta tovonini bir marta to‘lanadi.	

	2. Tizza bo‘g‘imining turli xil shikastlanishlari birga qo‘shilganda sug‘urta to‘voni 95-moddaning eng og‘ir shikastlanishni nazarda tutuvchi kichik bandlaridan biriga muvofiq bir marta to‘lanadi.	
96.	Tizza bo‘g‘imi sohasining quyidagilarga olib kelgan jarohatlari:	
	a) bo‘g‘imda harakatning yo‘qligi	35
	b) uni tashkil etuvchi suyaklarning bo‘g‘im yuzalarini rezeksiya qilish natijasida "tebranayotgan" tizza bo‘g‘imi	45
	BOLDIR	
97.	Boldir suyaklari sinishi:	
	a) kichik boldir suyagi	5
	b) katta boldir suyagi	15
	v) ikkala suyak	20
	Izoh: 1. Agar boldir suyaklari singanligi munosabati bilan jarrohlik aralashuvi o‘tkazilgan bo‘lsa, 10% miqdorida qo‘shimcha sug‘urta to‘voni bir marta to‘lanadi. 2. 97-modda bo‘yicha sug‘urta to‘voni quyidagi hollarda aniqlanadi: - kichik boldir suyagining yuqori va o‘rta uchdan bir qismidagi sinishlar; - katta boldir suyagi diafizining har qanday darajadagi sinishlari; - diafiz sohasidagi katta boldir suyagining sinishlari (yuqori, o‘rta, pastki uchdan bir qismi) va kichik boldir suyagining yuqori yoki o‘rta uchdan bir qismidagi sinishlari. 3. Agar jarohat natijasida tizza yoki boldir-panja bo‘g‘imida katta boldir suyagining bo‘g‘im ichi sinishi va kichik boldir suyagining diafiz darajasida sinishi sodir bo‘lsa, sug‘urta to‘voni 95 va 97-moddalar yoki 100 va 97-moddalar bo‘yicha summalash yo‘li bilan to‘lanadi.	
98.	Travmatik amputatsiya yoki boldirning har qanday darajadagi amputatsiyasiga olib keladigan og‘ir shikastlanish	60
99.	Soxta bo‘g‘im hosil bo‘lishi bilan asoratlangan boldirning bir yoki ikkala suyagi sinishi (bitmay qolgan sinishi):	
	a) kichik boldir suyagi	10
	b) boldir suyagidan ortiq	30
	v) ikkala suyak	40
	g) kichik boldir suyagi va boldir suyagidan kattaroq qo‘shilgan sinish	25
	d) katta boldir suyagi va kichik boldir suyagining qo‘shilgan sinishi	35
	Izoh. 99-modda bo‘yicha sug‘urta to‘voni shikastlanishdan keyin kamida 9 oy o‘tgach to‘lanadi.	
	BOLDIR-TOVON BO‘G‘IMI	
100.	Boldir-tovon bo‘g‘imi sohasining shikastlanishi:	
	a) boldir-tovon bo‘g‘imi boylamlarining shikastlanishi, to‘piqlardan birining sinishi yoki katta boldir suyagi chetining sinishi	5
	b) ikkala to‘piqning sinishi, ikkala to‘piqning katta boldir suyagi cheti bilan sinishi, distal boldirlararo sindesmozning yorilishi	10
	v) katta boldir suyagi cheti bilan bir yoki ikkala to‘piqning sinishi, distal boldirlararo sindesmozning yorilishi va oyoq panjasining chiqib ketishi.	15
101.	Boldir-tovon bo‘g‘imi sohasining quyidagilarga olib kelgan shikastlanishi:	
	a) boldir-tovon bo‘g‘imida harakatning yo‘qolishi (ankiloz)	35
	b) "tebranuvchi" boldir-panja bo‘g‘imi (uni tashkil etuvchi suyaklarning bo‘g‘im yuzalarini rezeksiya qilish natijasida)	40
	Izoh: 1. Agar boldir-tovon bo‘g‘imi jarohati natijasida jarrohlik aralashuvi o‘tkazilgan bo‘lsa, 10% miqdorida qo‘shimcha sug‘urta to‘voni to‘lanadi. 2. Kichik boldir suyagining distal (pastki) uchdan bir qismi sinishi tashqi to‘piq sinishiga tenglashtiriladi	
102.	Axill payining shikastlanishi:	
	a) konservativ davolash usulida	10
	b) jarrohlik yo‘li bilan davolashda	20
	OYOQ PANJASI	
103.	Panja suyagining (suyaklarining) sinishi yoki chiqishi, boylamlarning shikastlanishi:	
	a) bir-ikki suyakning sinishi	5
	b) uch va undan ortiq suyakning sinishi	10

	v) bitmagan siniq (soxta bo‘g‘im)	15
	Izoh: 1. Oyoq panjasi suyaklari singanligi yoki chiqib ketganligi yoki boylamlari uzilganligi munosabati bilan jarrohlik aralashuvi o‘tkazilgan bo‘lsa, 5% miqdorida qo‘shimcha sug‘urta to‘vonini to‘lanadi. 2. Turli xil jarohatlar natijasida oyoq panjasi suyaklari singanda yoki chiqib ketganda sug‘urta to‘vonini har bir jarohat faktini hisobga olgan holda to‘lanadi.	
104.	Oyoq panjasining travmatik amputatsiyasi yoki uning amputatsiyasiga olib kelgan og‘ir jarohati quyidagi darajalarda:	
	a) kaft-barmoq bo‘g‘imlari (barcha oyoq barmoqlarining yo‘qligi)	30
	b) kaft suyaklari	35
	v) panja oldi suyaklari	40
	g) oshiq, tovon suyaklari, boldir-tovon bo‘g‘imi	50
	OYOQ BARMOQLARI	
105.	Oyoq kaftidagi bitta falanganing (falangalarning) sinishi, chiqishi, payining (paylarining) shikastlanishi:	
	a) Bir yoki bir nechta falanganing sinishi yoki chiqishi, bir yoki ikki barmoq payining shikastlanishi	5
	b) Bir yoki bir nechta falanganing sinishi yoki chiqishi, uch-besh barmoq payining shikastlanishi	10
106.	Barmoqlarning travmatik amputatsiyasi yoki amputatsiyaga olib kelgan shikastlanish:	
	bosh barmoq:	
	a) tirnoq falangasi o‘rnida (tirnoq falangasining yo‘qolishi)	5
	b) asosiy falanga o‘rnida (barmoqning yo‘qolishi)	10
	ikkinchi, uchinchi, to‘rtinchi, beshinchi barmoqlar:	
	v) bir-ikki barmoqning tirnoq yoki o‘rta falangalar o‘rnida	5
	g) bir-ikki barmoqning asosiy falangalar o‘rnida (barmoqlarning yo‘qolishi)	10
	d) uch-to‘rt barmoqning tirnoq falangalari yoki o‘rta falangalar o‘rnida	15
	e) uch-to‘rt barmoqning asosiy falangalar o‘rnida (barmoqlarning yo‘qolishi)	20
107.	Jarohatdan keyingi tromboflebit, limfostaz, osteomiyelit, trofik buzilishlar rivojlanishiga olib kelgan shikastlanish	10
	Izoh: 1. 107-modda qo‘l-oyoqlar jarohati (yirik periferik qon tomirlari va nervlar shikastlanishi bundan mustasno) oqibatida yuzaga kelgan tromboflebit, limfostaz va trofik buzilishlarda, jarohatdan so‘ng kamida 6 oy o‘tgandan keyin qo‘llaniladi. 2. Qo‘l va oyoq barmoqlarining yiringli yallig‘lanishi 107-moddani qo‘llash uchun asos bo‘la olmaydi.	
108.	Travmatik shok holati	10
	Izoh: 108-modda bo‘yicha sug‘urta qoplamasining to‘lovi jarohat oqibatida yuz bergan boshqa shikastlanishlar uchun amalga oshirilgan to‘lovlarga qo‘shimcha ravishda to‘lanadi. 108-modda bo‘yicha sug‘urta to‘vonini to‘lash jarohat natijasida yetkazilgan boshqa zararlar munosabati bilan amalga oshirilgan to‘lovlarga qo‘shimcha ravishda amalga oshiriladi.	